

Informasjon om undervisning om seksuelle overgrep

Elevane på 5.-6.trinn har fått undervisning om seksuelle overgrep, gjennom eit undervisningsopplegg utvikla av Redd Barna og Støttesenteret mot Incest og Seksuelle Overgrep i Oslo.

FNs barnekonvensjon slår fast at alle barn har rett til beskyttelse mot vold og overgrep. Seksuelle overgrep mot barn er eit rettighetsbrot, og eit alvorlig folkehelseproblem som angår oss alle. Undersøkingar viser at over kvar femte jente (21,2 %) og nesten kvar tiende gutt (8,7 %) rapporterer at dei har blitt utsett for uønska seksuell atferd før dei har fylt 18 år¹. Allikevel er temaet omgitt av taushet og tabuer. Gjennomsnittstida frå eit overgrep skjer til den utsette forteljer er 17,5 år². Difor må vi snakke om overgrep, slik at barn forstår at dei ikkje er aleine, at det ikke er deira skuld, og at slike vonde løyndommar skal delast.

Målet med å gjennomføre samtaleopplegget er å gje barn kunnskap om kva eit overgrep er, at det aldri er barnets skuld, at det er ulovleg, og at alle barn utsett for dette har rett til å få hjelp. Dette er viktig for å forebygge overgrep, og vil gjera barna meir bevisst på å sette eigne grenser og respektere kvarandres grenser. Det er og i tråd med læreplanens mål om respekt for seksuell integritet og grenser.

Mange voksne unngår å snakke med barn om incest og seksuelle overgrep, fordi dei er usikre på korleis dei skal gjere det, eller frykter at det er eit skremmande tema for barn. Dette gjer at barn ikkje får nødvendig kunnskap om kva eit overgrep er, og difor heller ikke forteljer kva dei blir utsette for. Vi meiner imidlertid at å snakke med barn om seksualitet og seksuelle overgrep på ein tydeleg og trygghetsskapende måte er noko av det viktigaste vaksne kan gjera for å avdekke og forebygge seksuelle overgrep.

Barn får med seg mykje gjennom media og gjennom samtaler med andre barn. Dei har mange ting dei lurar på og vil ha svar på, også knytt til kropp og seksualitet. God informasjon fra voksne om seksualitet og seksuelle overgrep gjer ikkje at barn føler seg redde, det gjer at dei føler seg trygge.

Elever og foresatte får ikke beskjed på førehand om kva konkret dag denne undervisningen skal skje. Det er tre viktige grunner til dette:

1. Elever som blir utsatt for overgrep heime kan bli holdt tilbake denne dagen.
2. Elever som blir utsett, som verkeleg treng denne undervisningen, kan vegre seg for å komme.
3. Ein unngår mistenkeliggjering og rykter dersom elevar tilfeldigvis er sjuke eller fráværande av andre grunner den dagen undervisninga gjennomførast.

¹ Myhre et.al (2015). Vold og voldtekt i oppveksten: En nasjonal intervjuundersøkelse av 16- og 17-åringer, Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.

² Pallesen, S. (2009): *LISA – Longitudinal investigation of sexual abuse*, SMIH og Det psykologiske fakultet, Universitetet i Bergen, 2009

Seksuelle overgrep skjer nærare, oftare og er meir skadeleg enn vi trur. Alle barn har rett til beskyttelse, og dei treng trygge vaksne som snakkar med dei om kva seksuelle overgrep er. Det er dette vi ønsker å oppnå ved å bruke dette samtaleopplegget på vår skule. Vi håper de stiller dykk positive til at elevane får denne kunnskapen!

Samtaleverktøyet vi bruker er laga av Redd Barna og Ronja Eriksen Andersgaard ved Støttesenter mot Incest i Oslo, i samarbeid med referansegrupper bestående av elever på 5.-7. trinn, ungdommer som er brukere på Støttesenter mot Incest Oslo, en klinisk barnevernspedagog, Støttesenter mot incest og seksuelle overgrep - Hordaland og helsesøstre på barnetrinnet i Bærum kommune.

For meir informasjon om seksuelle overgrep mot barn, sjå:

<http://reddbarna.no/jegerher>

<http://fmso.no>

Med venleg helsing

Linn Merethe

Austebygd Skole

Kvar kan ein få hjelp, og nokon å snakke med?

Hvis du sjølv eller nokon du kjenner har opplevd seksuelle overgrep eller vald, er det mange stader du kan få hjelp og råd. Det er lurt å snakke med ein voksen du kjenner og stoler på, men det er og mange stader du kan få hjelp.

Her kan du ringe eller chatte anonymt:

- Alarmtelefonen for barn og unge: Telefonnummer: 116 111
- Støttesenteret mot Incest og Seksuelle Overgrep. Ein oversikt over alle sentre finner du her: www.fmso.no/sentrene
- Kors på Halsen – her kan du ringe, sende e-post eller chatte om mange forskjellige problemer, også seksuelle overgrep. Telefonnummer: 800 333 21
Chat og e-post: www.korspahalsen.no. Åpningstid kl.14-22

Lurer du på noko? Her kan du få meir informasjon <http://reddbarna.no/jegerher>

<http://jegvilvite.no/>

<https://www.ung.no/overg>

